

TROSTERUDSTIEN 1

**Forslag til fredning, høringsutkast 31.10.2022
Riksantikvaren**

Dokumentasjonsvedlegg 1

TROSTERUDSTIEN 1
OMRÅDET

Adresse:
Trosterudstien 1
0778 Oslo

G.nr / b.nr: 41/439

Kulturminne: 164843

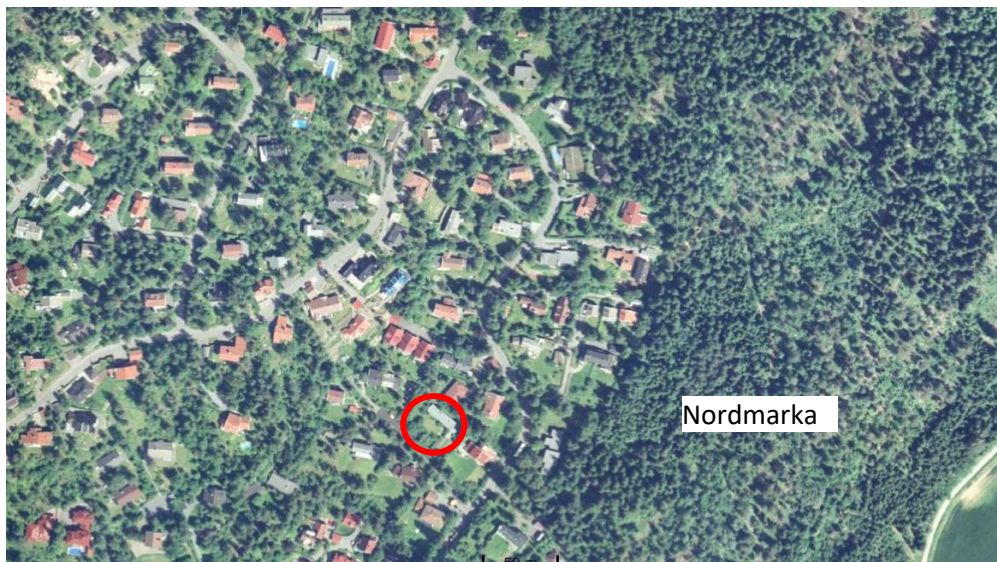
TROSTERUDSTIEN 1 OMRÅDET

Trosterudstien 1 ligger nær Nordmarka, på Ris/Vettakollen, i bydelen Vestre Aker i Oslo. Vegnavnet stammer fra husmannsplassen Trosterud, som i sin tid lå under Ris gård.

Området er i dag preget av herskkelig villabebyggelse med store hager fra første del av 1900-tallet, og nyere fortetting med småhus og lavblokker.

Flyfoto 1971

Flyfoto 2022

TROSTERUDSTIEN 1
NÆROMRÅDET

Tomten ervervet Wenche Selmer gjennom et makeskifte. Beliggenheten, med lett tilgang til turterreng i Nordmarka, ble avgjørende for valg av tomt.

Wenche og Jens Selmer hos Wenches foreldre i Gustav Vigelands gate 22, hvor de tegnet huset i Trosterudstien 1. Her sitter de ved tegnebordet til Jens, som senere skulle bli spisebord i Trosterudstien 1.

Wenche Elisabeth Selmer fikk sin utdanning ved bygningslinjen på Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo.

Mot slutten av krigen var det ikke mulig å få fullført arkitektutdannelsen andre steder enn på NTH i Trondheim. Wenche Selmer var en av studentene som tok initiativ *Statens kurs for kriserammede arkitekter* i Oslo. Her underviste blant andre både Knut Knutsen og Arne Korsmo. Mens Korsmo arbeidet innen en kontinentalt orientert modernisme, var Knut Knutsen i flere prosjekter orientert mot en mer regionalt inspirert funksjonalisme.

Wenche anså Knut Knutsen som et «faglig idol». Fra 1976 var Wenche Selmer ansatt ved AHO, som førsteamanuensis fra 1978 til 1989. Ved AHO ble hun en fremtredende fagperson, et forbilde for unge kvinnelige arkitekter.

Hun hadde høy kunnskap om materialeegenskaper, byggdetaljering og håndverk, er regnet som en av våre fremste boligplanarkitekter.

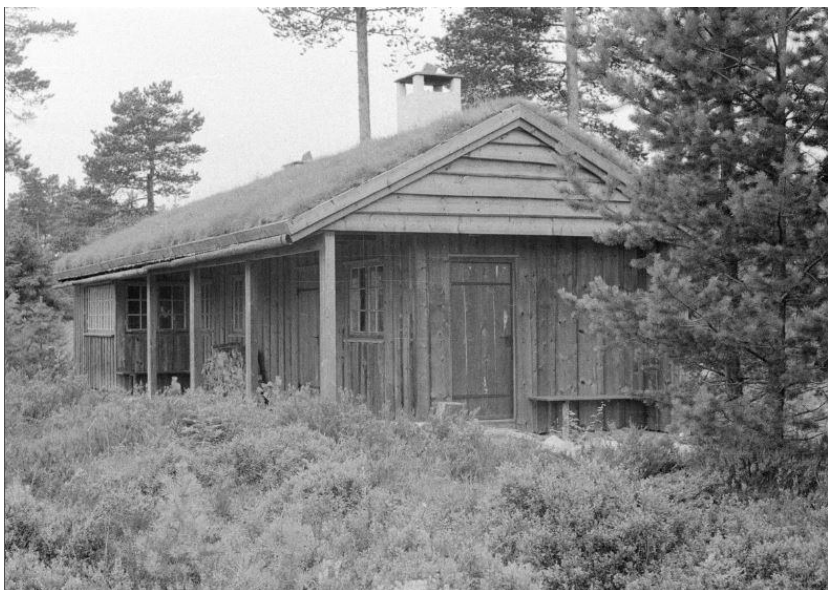
Jens Andreas Selmer studerte arkitektur ved Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm og var påvirket av svensk funksjonalisme med røtter i svenske byggetradisjoner.

Han var kjent som en boligarkitekt som mestret å kombinere maksimal arealutnyttelse av en boligplan med god boform. Han la stor vekt på at økonomiske rammer skulle holdes. Han var spesielt teknisk anlagt og dyktig til å forenkle løsninger og få mye ut av lite.

Han var sentral under gjenoppbyggingen etter andre verdenskrig og vant i 1945-46 en rekke førstepremier for typehus. Flere av disse satte sitt preg på Finnmark ved gjenreisningen.

Jens Selmer er kanskje mest kjent for sine mange bidrag til sosial boligbygging (blokker og rekkehus), hovedsakelig på oppdrag for OBOS, som del av arkitektkontoret Krag og Selmer.

TROSTERUDSTIEN 1 IDEALER

Arkitekten Knut Knutsen skrev i 1961 essayet «Mennesket i sentrum». Her tar han opp sammenhengen mellom bygninger, tomt, landskap og natur, og ressursbruk og bærekraft. Tankene om stedstilpassing og bruk av naturlige og varige materialer, kombinert med funksjonalismens fleksible og pragmatiske løsninger, ble retningsgivende for en rekke av etterkrigstidens arkitekter, og var med på å legge grunnlaget for det man kan kalle en gullalder i norsk arkitekturhistorie i 60- og 70-årene.

Øverst: Hytte for Mass og Gregers Kure (norsk næringslivsleder), Ringkollen. Foto: Jens Selmer

Nederst: Våningshus for Kristi og Arne Grønvold, Lillesand. Foto: Jens Selmer

TROSTERUDSTIEN 1 IDEALER

Wenche Selmer og Jens Selmer var del av en krets av arkitekter, kunstnere og intellektuelle, mange med røtter i etterkrigstidens Oslo vest, der nøysomhet og «det enkle og naturlige livet» var idealene. Dette var et sjikt hvor nok flere ikke trengte å bekymre seg for økonomien, men hvor det å ødsle, det å bruke mer plass og penger enn nødvendig, det å vise frem rikdom, ikke var vel ansett. Dette var en nødvendig og kanskje opplagt holdning i etterkrigstidens rasjoneringsregime, men dette var en holdning som varte livet ut for Jens og Wenche Selmer, og det er grunn til å tro at det også lå moralske og estetiske svært bevisste valg til grunn. Huset i Trosterudstien 1 er nærmest en fysisk manifestasjon av disse idealene.

Wenche og Jens Selmers arkitektur er kjennetegnet av robuste, naturlige materialer, synlige konstruksjoner og forsiktig og smart areal – og ressursbruk. De to tegnet mange trehus. Fra helhet til detalj i eksteriør og interiør, er husene preget av den samme pragmatisme og håndverksmessige kvalitet vi kjenner fra tradisjonell byggeskikk. Dette gjelder også den svært bevisste lesingen, og bruken, av tomtens eksisterende topografi som utgangspunkt for byggeoppgaven.

Ø: Enebolig for Cato Hambro, Bærum. Foto: Jens Selmer

N.H: Våningshus for Kristi og Arne Grønvold, Lillesand. Foto: Jens Selmer
N.V: Enebolig for Brostrup Breien, Oslo. Foto: Jens Selmer

TROSTERUDSTIEN 1
**HUSET OG
TOMTEN**

Bildet tatt fra vest.

Huset er en rektangulær bygningskropp på én etasje, med kjeller under deler av bygningen, med tilhørende carport. Bygningen er lagt så nært som mulig opp til tomtens nordøstre tomtegrense. Dette frigjør plass til en størst mulig hage, med mest mulig dagslys. Bygningen har et paviljongpreg med store, åpne glassflater og et moderne, enkelt formspråk. Huset og hagen ligger godt gjemt bak en granhekk som skjerner mot veien. Utearealet med granhekken danner, sammen med huset, en innelukket og privat verden, hvor aktiviteter ute og inne kan gli over i hverandre.

Huset er oppført i bindingsverk i furu og er kledd med stående, tjærebehandlet, omvendt lektepene, også det av furu. Huset er bygget etter 600mm modul, med tilpassinger der det har vært behov. Taket skråner svakt mot nord. Ytterveggene ved soverommene i hver ende av huset, er avsluttet høyere enn langveggen, slik at taket «vipper opp», og gir huset en avslutning på hver side.

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Fasade mot sørvest

Fasade sørvest. Nordende av huset. Vindu til soverom 2 (hovedsoverom)

Fasade sørvest. Store glassfelt mot hagen. Utspringet/risalitten i fasaden hvor spiseplassen er, skjerner stuen og aksentuerer inngangspartiet.

Utspring for spiseplass. Terrasse i den same klinkerflisen som innvendig.

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Fasade mot sørvest

Fasade sørvest. Bildet tatt fra sør.

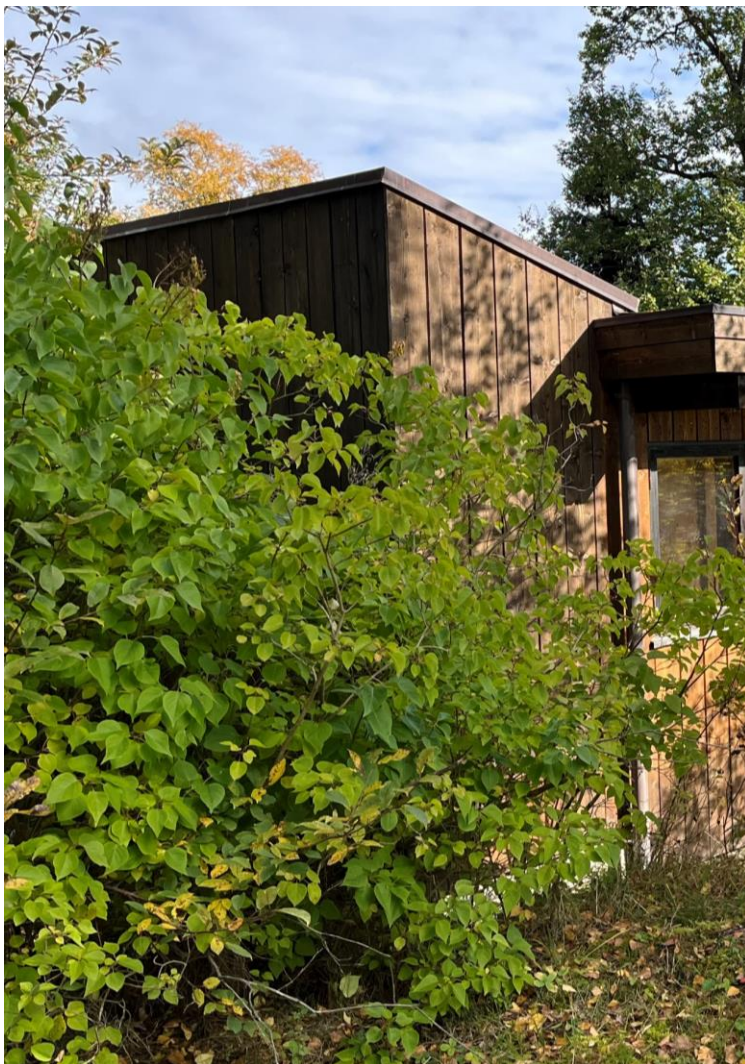

Takrenne og nedløp i kobber.

Fasade sørvest. Sørrende av huset. Vindu soverom 1.

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Fasade mot nordvest

Hjørnet mellom fasade mot nordvest og fasade sørvest

Hjørnet mellom fasade nordvest og fasade nordøst.

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Fasade mot nordøst

Utspring i fasaden for kjøkkenet.

Utgang fra kjøkkenet.

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Fasade mot nordøst

Vindu til soverom 2. Carporten bod-del i forgrunnen.

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Carport

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Hage

Med byggets geometri og plassering på tomten, er det lagt opp til et stort og åpent naturpreget hagerom, med mye dagslys. Forholdet mellom ute og inne er vesentlig for opplevelsen av arkitekturen i Trosterudstien 1.

De store glassflatene i fellesarealene åpner huset mot hagen, og "tar den med" inn i stuen. Idealer om et liv med natur og friluftsliv, med mye dagslys og frisk luft, er noe som kjennetegner ikke bare Wenche og Jens Selmers arkitektur, men også den arkitekturetningen de var en del av, sterkt influert av Knut Knutsens tanker. Arkitekturen skulle underordnes og tilpasses tomten, og minst mulig av tomten skulle bebygges.

Hagen er i hovedsak naturpreget. Svaberg, trær og busker med en "utemmet" form er brukt til å skape en naturlig ramme rundt boligen og uterommet. Det var tidligere flere trær som skjermet og delte tomten i flere soner. Det var meningen at vegetasjonen skulle få vokse mest mulig fritt, og sammen med tomtens topografi danne en naturhage. Arealet som i dag er gressplen, var i sin tid en markblomsteng.

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Hage

TROSTERUDSTIEN 1
EKSTERIØR
Hage

